

Talmudic Wisdom for Jewish Parenting

Rabbi Aaron Panken, Ph.D., HUC-JIR/NY

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף כט עמוד א - Babylonian Talmud Kiddushin 29a

מתני'. כל מצות הבן על האב - אנשים חייבין, ונשים פטורות, וכל מצות האב על הבן - אחד אנשים ואחד נשים חייבין...

Mishnah: Every *mitzvah* incumbent upon a parent with respect to his/her child, men are obligated, but women are not; but every *mitzvah* incumbent upon a child with respect to his/her parents, men and women are equally obligated...

גמ'. מאי כל מצות הבן על האב? ... תנינא להא דת"ר: האב חייב בבנו למולו, ולפדותו, וללמדו תורה, ולהשיאו אשה, וללמדו אומנות; וי"א: אף להשיטו במים; רבי יהודה אומר: כל שאינו מלמד את בנו אומנות - מלמדו ליסטות. ליסטות ס"ד? אלא, כאילו מלמדו ליסטות.

Gemara: What is "every *mitzvah* incumbent upon a parent with respect to his/her child?" ... We taught it about this statement that our Rabbis taught: "A father is obligated to circumcise his son, redeem him, teach him Torah, take a wife for him and teach him a trade. And there are those who say to teach him to swim."

Rabbi Yehuda said: anyone who does not teach his child a craft teaches him/her to be a thief. Really to be a thief? Rather, it is as if he teaches him/her to be a thief.

תלמוד בבלי מסכת חולין דף פד עמוד ב - Babylonian Talmud Hullin 84b

דרש רב עזריא, זימנן אמר לה משמיה דרבי אמר, וזימנן אמר לה משמיה דרבי אסי: מאי דכתיב +תהלים קי"ב+ טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט - לעולם יאכל אדם וישתה - פחות ממה שיש לו, וילבש ויתכסה - במה שיש לו, ויכבד אשתו ובניו - יותר ממה שיש לו, שהן תלויין בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם.

Rabbi Avira said, and sometimes it was said in the name of Rabbi Ammi, and sometimes in the name of Rabbi Assi: What does this text mean: "All goes well with a person who lends generously, who conducts business affairs with equity?" (Psalm 112:5) [This means] people should eat and drink less than their means, dress and cover themselves according to their means, and honor their spouses and children more than their means, for they (the spouses and children) rely upon them (the parents), and they (the parents) rely upon God.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף מו עמוד ב - Babylonian Talmud Sukkah 46b

ואמר רבי זירא: לא לימא איניש לינוקא דיהיבנא לך מידי ולא יהיב ליה, משום דאתי לאגמוריה שיקרא, שנאמר +ירמיהו ט'+ למדו לשונם דבר שקר.

Rabbi Zeira said: A person should not promise to give a child something and then not give it, because in this way the child learns to lie; as it is said (Jeremiah 9:4) "they taught their tongues to speak falsehood."

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קיב עמוד א - Babylonian Talmud Pesahim 112a

תנו רבנן: שבעה דברים צוה רבי עקיבא את רבי יהושע בנו: בני, אל תשב בגובהה של עיר ותשנה, ואל תדור בעיר שראשיה תלמידי חכמים, ואל תכנס לביתך פתאום, כל שכן לבית חבירך. ואל תמנע מנעלים מרגליך. השכם ואכול, בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצינה. ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות. והוי משתדל עם אדם שהשעה משחקת לו.

Our Rabbis taught: Rabbi Akiva commanded seven things to his son, Rabbi Yehoshua:

My son, do not sit in the busiest part of town and study;
do not live in a town where its leaders are scholars;
do not enter your own house suddenly, and especially not your neighbor's house;
and do not go out without shoes.
Rise early to eat, in summer because of the heat and in winter because of the cold;
treat your Sabbath like a weekday rather than rely upon other people; and
strive to be on good terms with someone upon whom fortune smiles.

מסכת שמחות פרק ב הלכה ה - Masekhet Semahot 2:5

ושב מעשה בתינוק אחד מבני ברק ששיבר צלוחית, והראה לו אביו באזנו, ונתיירא ממנו, והלך ואיבד עצמו בבור, ובאו ושאלו לרבי עקיבא, ואמר אין מונעין הימנו כל דבר. ומיכן אמרו חכמים אל יראה אדם לתינוק באזנו אלא מלקהו מיד, או שותק ולא אומר כלום. רבי שמעון בן אלעזר אומר יצר תינוק ואשה תהא שמאל דוחה וימין מקרבת.

A child from Benei Brak broke a flask. His father threatened to box his ears. In terror of his father, the child went and killed himself by throwing himself down a well. They came and asked Rabbi Akiva, who ruled: "No burial rites whatsoever are to be denied him."

As a result of this, the sages said: One should never threaten his/her child. One should punish the child at once, or else hold his/her peace and say nothing.

Rabbi Shimon ben Elazar said: for a child and a woman, the left hand should push them away as the right hand draws them near.

תלמוד בבלי מסכת קידושין לא ב - לב א - Babylonian Talmud Kiddushin 31b-32a

ת"ר: איזהו מורא, ואיזהו כיבוד? מורא - לא עומד במקומו, ולא יושב במקומו, ולא סותר את דבריו, ולא מכריעו; כיבוד - מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא. איבעיא להו: משל מי? רב יהודה אמר: משל בן, רב נתן בר אושעיא אמר: משל אב. אורו ליה רבנן לרב ירמיה, ואמרי לה לבריה דרב ירמיה, כמ"ד משל אב.

Our Rabbis taught: What is respect and what is honor? Respect means that a son must neither stand nor sit in his father's place, nor contradict his words, nor side with his opponent in an argument.

Honor means that a son must give his father food and drink, clothe him and cover him, bring him in and take him out. They asked him: at whose expense? Rabbi Yehuda said: the expense of the son.

Rabbi Natan bar Oshaia said: the expense of the father. The Rabbis ruled it must be at the expense of the father.